

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

LJUBLJANA,
23 MARTA 1934

Izlaže svakog petka • Godišnja preplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se
u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 • Račun
poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

GOD. V
BROJ 13

60-godišnjica brata dr. Viktora Murnika

Jedan jubilej sokolskog rada i uspeha

Budi dobar, pokušaj
da budeš bolji!

Dr. Murnik.

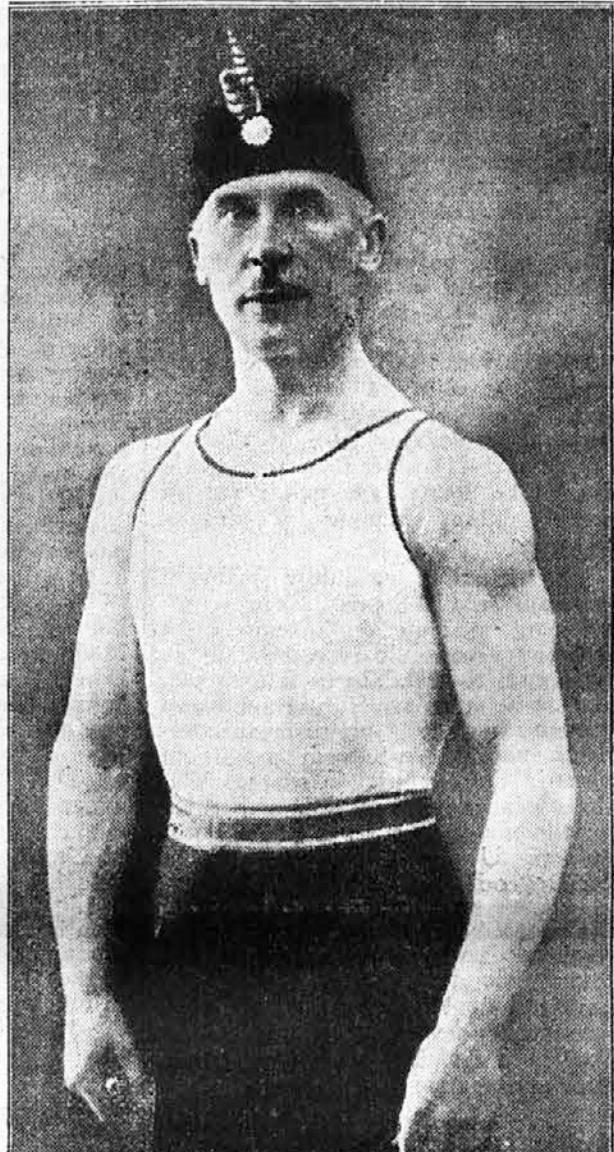
Dne 25 o. m. protiče 60 godina od kada se rodio, u Ljubljani, brat dr. Viktor Murnik.

U osobi jubilarca sudbina nas je podarila u pravo vreme jednim velikim Sokolom. Sokolska istorija, koja će pravedno oceniti velike i zaslужne ljude, moraće priznati i br. dr. Viktoru Murniku pravim osnivačem slovenačkog i jugoslovenskog Sokolstva. On je prvi koji je nавestio i posao da širi pravu sokolsku misao na Slovenskom Jugu, on je onaj, koji je udario granitni temelj, na kome se diže i razvija jugoslovensko Sokolstvo.

Iako se je prvo sokolovo društvo na Slovenskom Jugu ustanovilo, pod imenom »Sokol«, već god. 1863., ipak ono nije moglo da počne u svojih prvih 30 godina pravih, znatnijih uspeha u radu u vežbaonici. »Južni Sokol« i kasnije »Ljubljanski Sokol« još nije imao po svojem tadašnjem delovanju kakvog užajnog nacrtu u smislu Tirševog nauka. Društvo je doduše nastojalo da bi postiglo znatnijih uspeha osobito da bi oživelio telovežbu, ali njegovovi vode nisu poznavali vrednosti i važnosti telovežbe za narod, i nisu mogli da joj daju kakvu čvršću, trajniju i dublju podlogu. U tadašnje doba prevladavalo je mišljenje, da budjenje i odusevljavanje naroda znači poglaviti ulogu Sokolstva. Različite svečanosti i društvene priredbe morale su da za izvesno vreme izgube svoju snagu i svoj značaj, jer nisu bile dovoljno podupreće pravim sokolskim radom, onim radom, koji bi narodnoj svesti imao da poda pravi i čvrsti koren. Sokolska društva još nisu poznavala prave sokolske misli i radi toga je bilo njihovo delovanje po svojoj unutarnjoj vrednosti dosta bledo i maglovito. I baš dr. Murnik dao je tim našim prvim društvinama sokolsku ideju, sokolsku uzgojnu metodu i ocrtao Sokolstvo na jugu pravi put.

Tek god. 1893., kada je br. dr. Murnik stupio u Ljubljanski Sokol, kao 19-godišnji visokošolac, počinje novo doba, novo kretanje. Centralno lice tog silnog istorijskog kretanja i budeća bio je današnji jubilarac br. Murnik, iako tada još nije poznavao Tirševog nauka, ipak mu je bilo potpuno jasno, da za usavršavanje telesnih, moralnih i duševnih snaga naroda mora da bude poglavita osnova smotrena telovežba. On je stoga u društvo uveo istinsku vežbu, pri čemu je naročito gledao na svestranstvo, a ujedno je zavio pravu disciplinu, koje pre nije bilo. Kako je br. Murnik bio izvrstan vežbač, društvo ga je bilo imenovalo već sledeće godine za prednjaka, a 3 godine zatim za načelnika. Kao načelnik počeo je marljivo da uči najpre češki jezik, a zatim da proučava Tirševa dela, u koja je toliko duboko proniknuo, kao još niko pre njega. Kao vežbač najviših kvaliteta, on je, iako još mladić, uživao velik ugled ne samo među svojim vežbačima, već također i kod starije braće. Svojim svetlim primerom i uspesima savladao je tadašnji ne tako lak položaj.

Brat Murnik učestvovao je g. 1895 kao zastupnik Ljubljanskog Sokola takmičenjima na svesokolskom sletu u Pragu, kamo je pošao nepripravan, jer nije poznavao ni propisanih vežba na spravama, a niti prostih vežba, pa ipak je postigao krasnih uspeha. Kako su bile njegove vežbačke sposobnosti dokazuje i činjenica, da je načelo proste vežbe za takmičenja u noci pred samim takmičenjem, a vežbe na spravama izvodio je tako reći po

Prvi put na samom takmičenju, koje su sudili strogi češki suci.

Brat Murnik vraćao se je tada iz Praga s novim osnovama, koje je počeo i da provodi u život. On se privratio tada temeljitijeg studija češke literature, upoznavajući tako sve daje pravu značaj sokolske misli. Počeo je da prevara Tirševa sokolsku dela, čime je širo i učvršćavao sokolsku misao na svojim prednjačkim časovima, pa i inače, kada god je za to bilo prilike. Želje je da preosnuje društvenu organizaciju po uzoru češkog Sokolstva, ali je u tome našao na vrlo oštar otpor članova tako zvane »staré škole«, koji se nisu mogli da sprijatelje s novostima, koje je on uvadao. Železna disciplina i s njome vezano trajno i neprekidno telesno vaspitanje nije bilo po volji starijim vežbačima. I tako su nastala razmimoilaženja među privrženicima Murnikovim te medu onima, kojima se činilo da je sav rad Sokola samo u nastupima s crvenim košuljama. Murnik nije klonuo; borio se je za pravi sokolski rad i ideju s mladenačkom energijom. Borba koju je vodio sa šačicom svojih vernalih učenika bila je plemenito takmičenje u radu. On je sve svoje sposobnosti posvetio radu, kome se je podao svim svojim životom.

Nakon napornog i ustajnog rada ustanovio je br. Murnik god. 1896 prvi prednjački zbor, za koji je sastavio takoder i poslovnik. Te godine bio je izabran i za tajnika Ljubljanskog Sokola. Njegov izveštaj za glavnu skupštinu bitno se je razlikovao od onih njegovih pretasnika. On je prvi pomenuo Tirša i njegov sistem telovežbe.

Dobrom vaspitanju prednjačkog zabora Murnik je polagao najveći pažnju. Svoje članove upoznao je s Tirševim telovežbačkim sistemom, držao je razna idejna predavanja, koja su pospećivali ne samo članovi prednjačkog zabora, već takoder i drugi vežbači. S prednjačkim zborom počeo je da sastavlja novu telovežbačku terminologiju, jer je predašnja bila nemačka i potpuno neuporabiva. Sve slobodno vreme i sve svoje snage posvećivao je prednjačkom zboru, i taj njegov trud bio je bogato naplaćen. Njegovi učenici, sada već prožeti pravim sokolskim

(Nastavak na str. 2.)

U bratskoj Bugarskoj

Poseta predstavnika Saveza slovenskog, češkoslovačkog i jugoslovenskog Sokolstva bugarskim Junacima

II.

Da bi sofijički Junaci mogli dokažati svojim gostima, predstavnicima češkoslovačkog i jugoslovenskog Sokolstva, braći A. Krejčiju i d-ru M. Gradojeviću način svoga rada u vežbaonici, priredilo je društvo »Junak-Sofija« u ponaredljaku 26 februara svoj javan čas u gimnastičkoj sali XII sofijske progimnazije. Pre dolaska gostiju i njihove pratnje u 7 časova u veče bilo je u sali površano članstvo svih kategorija s društvenim načelnikom (glavataram) bratom K. Abadžijevom na čelu. Na bini u sali nalazio se mešoviti hor sofijskih Junaka i Junakinja, članovi saveznog i društvenog starešinstva, izaslanik Ministarstva prosvete i drugi pozvani gosti, a porev ovih i madžarski treneri g. Mikloš i g-d Varga, koji su bili poslati iz Budimpešte da upute bugarske takmičare u složene vežbe za ovogodišnje međunarodne utakmice u Budimpešti, na kojima će učestvovati i junakačka takmičarska vrsta. Ovo će u ostalom biti prvo učestvovanje bugarskih Junaka i Junakinja na međunarodnim utakmicama.

Trokratno gromoglasno Urat odjeknulo je salom pri ulasku Sokola u vežbaonicu, posle čega su u absolutnoj tišini, koja je nakon toga u sali nastala, najpre brat Krejčić, a za njim brat d-r Gradojević uputili sakupljenim Junacima i Junakinjama pozdrave u ime svoje i svojih organizacija, na što su otpozdravljeni složnim pozdravom posrojenih Junaka i Junakinja: Zdravljeno!

Poštu poseti zauzeli na pozornici rezervisana im počasna mesta, javna je vežba počela. U povuhu vežbačima može se reći da su radili s puno volje, predanosti i odusevljenja. Najlepši i najdublji utisak na ovom času ostavio je s puno srca i duše odigrano narodno kolo, koje su izveli četiri para vežbača od kojih su bili kolovoda i njegova družica u živopisnoj, bogato izvezenoj narodnoj nošnji. Igranje kola bilo je izvedeno uz pevanje hora, a čas završen pevanjem narodne himne »Šumi Marica« i »Hej, Sloveni!«, koje su svi stojeći i s uzbudnjem gromko otpevali.

Iako u Sofiji postoji češkoslovačko društvo »Sokol«, koje ima prostranu sokoliju u češkoslovačkom domu, sa svima spravama kao i omanje letnje vežbalište, ipak izgleda da uticaj ovoga društva u pravcu sokolskog načina rada u junakačkim društvinama u Sofiji nije velik. Očigledno uticaj sporta i njegovog duha je veći.

Sutradan 27 februara brzi voz je nosio goste iz Sofije za Plovdiv. U društvo s braćom Krejčijem i d-rom Gradojevićem bili su predstavnik Saveza Junaka brat Lazov, načelnik Saveza Junaka brat Bureš i general Lazarov. Filmskom brzinom redale su se ispred putnika prirodne lepote bugarske zemlje. Najpre impozantna Rila, pa zatim masivi Rodopa nestajali su u daljinu, dok je voz prosećao plovdivsko polje, najplodniju bugarsku ravninu, punu prirodnih polja, njiva, voćnjaka, ružnjaka i dr. kultura. Marica, najpre male rečice, pa zatim sve veća i veća reka u koliko se voz primičao Plovdivu, izazivala je reminescencije iz davne prošlosti, kada su vojske kralja Vukašina stvarale prve bedeme protiv aziskih osvajača na obalama ove istorijske reke. Vizija Turkinje devojke, koja na obali mutne i krvave Marice bacala platno ranjenom junaku i nehotice se pred očima stvarala.

Plovdiv, grad sunca, toplog, trakijskog, čini vanredan utisak. Sakupljeni Junaci na željezničkoj stanici, njih oko 40 na broju, s prijateljskom srdačnošću dočekuju goste. Razgledanje varoši Filipa Makedonskog posle podne, a uveče poseta sokolane, velike, svelte, spravama dobro snabdevene. Javna

čas kome je pored gostiju prisustvovao i mnogobrojno gradaštvu izveden je u sokoliju na opšte zadovoljstvo. Načelnik brat Atanas Georgijev, stari, iskusni borac, rukovodio je vežbama smišljeno i sigurno. Ceo prizor davao je sliku uzornog sokolskog društva kako po radu, tako i po spojnosti, jer su svih vežbači i vežbačice bili u sokolskom vežbačkom delu. Komande, koje su u vežbaonici odjekivale: Mirno!, Na desno ravnaj!, Mirno!, Na desno!, Napred marš!, zatim brojanje: Edno, dva, tri, četiri i t.d. stvarale su potpunu iluziju, kada se nalazimo na redovnoj vežbi kakvog dobro uredenog društva u Jugoslaviji. Braća d-r Gradojević i Krejčić pozdravili su odusevljenim govorima plovdivske Junake i Junakinje, i ostavili sokoliju potpuno zadovoljni. Starešina oblasti brat Dimkov i starešina društva brat Rakarov s ostalom braćom zauzeti su svom dušom interesima društva i svoje organizacije. Njihov junakački dom - sokoliju, nalazi se usred varoši ispod jedne stene višoke preko 60 metara. U podnožju stene u lutom kamenu, trudom Junaka usaćeno je letnje vežbalište. Izložili su gostima svoje planove o daljem radu na unapređenju društva i oblasti (župe). Planovi su promišljeni, korisni i ostvarljivi, ne preterani. Gosti su zatim odvedeni u drugu vežbaonicu, novu, koja se nalazi u jednom plovdivskom predgradu i služi za njegove potrebe. Sala za vežbanje prostrana, iznutra sposobljena za rad, spolja još nedovršena, neoplejrena.

Na zajedničkoj večeri, koju su u čas gostiju priredili Junaci, uzelo je učešće oko 60 članova. Tu dolazi do srdaćnih govorova i manifestacija. Brat Lazov saopštio je Junacima vest o stupanju Saveza Junaka u Savez slovenskog Sokolstva, što je od svih prijutnih s odusevljenjem pozdravljen. Govorio je dalje o osnivanju Sokolstva Tiršu i Figneru, o narodnim junacima Rakovskom i Levskom, koji su se prilikom bombardovanja Beograda 1862. borili sa svojom družinom protiv Turaka rame u rame sa Srbinima, o Hristu Botetu i dr. Govorili su gosti, za njima se redali govorovi Junaka. Svi su isticali potrebu za zajedničkim radom, za produbljavanjem slovenskog osećaja, uveravali, da kad Bugarin d-a reć on je drži i ne krši. Junakački hor s dobrim i izrađenim glasovima, rukovoden Junakom-horodom skladno je pevao. Naizmene s horom koncertirao je hotelski orkestar, izvodeći jugoslovenske i češkoslovačke melodije i narodne bugarske kariške. Raspoloženje je bilo na vrhuncu, bratsko, harmonično i dirljivo. Jugoslovenskom sokolom predstavniku bratu Gradojeviću posvećivala se pažnja, bratska, prijateljska. Nije smatran kao stranc, nego kao rodak i prijatelj. Njegov govor svi su prisutni razumeli vrlo dobro.

U 5 časova u jutru 28 februara putovalo se vozom u Staru Zagoru. Na stanici Junaci starozagorskog društva s generalom Kozarovom, starešinom na čelu, dočekali su goste. Na stanici se ostalo čitav sat u prijateljskom razgovoru. Od Staru Zagore do grada Trnova voz je prolazio kroz živopisne brdске predele Balkana, penjući se čak na visine od 1500 m i spuštanju se krijuvadim serpentinama, dok se u dubini Balkanskih masiva nazirao čuveni prevođač Šipka.

U Trnovu starešinstvo društva s braćom Rajevom, starešinom, dočekalo je goste, pokazane su znamenitosti drugog prestongrada Bugarske; posećena je stara crkva iz XII veka u kojoj je Sv. Sava vraćajući se s hadžijskog počekuju goste. Razgledanje varoši Filipa Makedonskog posle podne, a uveče poseta sokolane, velike, svelte, spravama dobro snabdevene. Javna

sahranjen. S dubokim pietetom razgledana je crkva, njene freske i mramorni monolitni stubovi u kojima su uklesani istorijski napisni o bugarskim vladarima Kalojanu i Asenu.

Istoga dana pred veće otputovali su gosti u pratinji braće Lazova, Rajeve, Bureša i Lazarova u Gornju OrehoVICU, gde su pred opštinačom bili očekivani od strane starešinstva gornjoorehovačkog Junaka s bratom Dimitrom Grigorovim na čelu, od opštinskih predstavnika i mnogobrojnog gradaštvu. U opštinskoj večeri bio je zvaničan prijem gde je od strane predsednika opštine izrečena bratu Krejčiću i dr. Gradojeviću sređena dobrodošlica, na koju su obojica odgovorili i zahvalili se.

U sokoliji mesnog društva održan je zatim uzoran čas sa ženskom dečkom, koji je završen s nagovorom pred vrstom od strane predstavnika, koji je vodio čas. Blizina češke fabrike šećera, koja je udaljena samo nekoliko kilometara od Gornje OrehoVice, ima očvidnog uticaja na rad gornjoorehovačkih Junaka, što se jasno videlo, po uređenju vežbaonice, po vodenju časova, po vežbačkom delu Junakinja i bratskom medusobnom ophodnju članova društva.

Učinjena je zatim poseta češkoslovačkoj koloniji u fabriki šećera, razgledana njihova lepa sokolana i pozorište s lutkama i dr. U ovoj češkoslovačkoj oazi u Bugarskoj, brat Krejčić je iskoristio priliku pri večeri, da kaže nekoliko iskrenih reči svojim zemljacima, a brat dr. Gradojević je izneo neuspomena o svojim susretima s Čehoslovacima u opštine, i češkoslovačkim Sokolima napose.

U pet časova u jutru već se putovalo za Plevnu. Starešina društva Junak A. Vrbenov s još nekoliko članova očekivao je goste na željezničkoj stanici. U Plevni je učinjena poseta okružnom poglavaru i predsedniku opštine, pregledan je interesantan istočijski muzej u komu su smeštene uspomene na rusko-turski rat 1877. g. na cara Aleksandru II. Osloboditelju, generalu Skobeljevu, Osman-pašu i druge značajne učesnike u tom vojnu, koja je donela slobodu i samostalnost bugarskom narodu. Po podne posetena je okolina Plevne, park generala Skobeljeva, kosturnica izginulih heroja, razgledani su spomenici, mauzoleji i ratni trofeji, topovi, mitraljezi i dr.

Uveče je u sokoliji plevenskog junakačkog društva održana javna vežba, koja je svojom tehničkom visinom prevazišla sve što su gosti za vreme svoga sedmodnevног bavljenja u Bugarskoj videli.

Može se slobodno reći da je plevenski Junak uzorno društvo i poželjeti je, da bratska Bugarska ima u bliskoj budućnosti što veći broj ovakovih društava. Vežbe muškog naraštaja s dugackim motkama, strojneve i proste vežbe članova s pevanjem, vežbe odličnih Junaka na vratilu, sve je bilo uzorno i bez zamerke.

U Plevni su brat dr. Gradojević i braća Krejčić osetili najviše onoga, što jugoslovenski Sokoli nazivaju, sokolim, bratskim, slovenskim.

SLOVENSKO SOKOLSTVO

50.-godišnjica Tirševe sokolske župe u Kolinu

Najstarija sokolska župa česko-slovačkog Sokolstva je župa Tirševa sa sedištem u Kolinu, nedaleko Praha. Ove godine slavi ova župa 50.-godišnjicu osnutka sokolskog naraštaja u českem Sokolstvu i 50.-godišnjicu svog postojanja, te plodnog rada. Tirševski sokolski župi stajao je dugi niz godina na čelu starci sokolski takmičar, radnik i borac A. V. Pragr, sada počasni starešina župe, starešina Sokola Kolin i počasni član predsedništva ČOS. Sada ju vodi kao starešina, prvi zamenik starešine ČOS brat Josip Truhlarž iz Podebrada. U proslavu svog značajnog jubileja priređuje župa Tirševa ove godine početkom juna uz saradnju župe Deniske i ostalih okolnih župa, osobito Pipihove, svoj 33. župski slet. Glavni sletski dani će trajati dva dana, a na programu biće pored uobičajenih nastupa, povorka, još i takmičenja u raznim granama. Oko 2500 naraštajaca i naraštajki izvešće u 6 smerova stafeta trčanja. U tom trčanju sarađivaće naraštaj iz sledećih župa: Tirševe, Deniske, Havličkove, Orlicke, Podkrkonoške, Istočnočeške-Pipihove. Slet naraštaja i dece održće se 2 i 3. jun. Već sada se vrše ubrzane pripreme, da bi slet što bolje uspeo.

Pokrajinski slet českoslovačkog Sokolstva u Opavi

Po vestima sokolskih listova društvo podoficira 8 artiljerskog puka u Opavi zaključilo je, da daruje prelazni dar pobedničkoj vrsti naraštaja na sletskim takmičenjima. Ovim želi da dokaže svoju ljubav prema Sokolstvu, i da da naraštaju potstrelka za rad u sokolskim redovima. Propagandni odbor za pokrajinski slet izradio je predavanje o Opavi i sletu, koje će raspoložiti pojedinim župama. U ovo predavanje izrađeno je i 80 diapozitiva, koji prikazuju snimke Opave, Slezije, Beskida i sletišta. Na sletu u Opavi nastupiće po dosadašnjim dispozicijama i vojska.

Najjače sokolsko društvo u Slovačkoj

Kako je poznato u Slovačkoj pod madžarskom vladom Sokolstvo uopšte nije smelo da radi. Svojim radom je počelo tek nakon oslobođenja, kada su dolazili češki činovnici i počeli da osnivaju sokolska društva, kojima u poslednjim godinama počinje da prevladava domaće članstvo — Slovaci. Tako imala slovačka prestonica Bratislava nekoliko sokolskih jedinica, a među njima i najjače sokolsko društvo u Slovačkoj Sokol Bratislava I., koje broji 1713 članova. Članova vežba 154, članica 113, obojeg naraštaja oko 100, dece preko 500.

Soko u Visokom Mitu

Visoko Mito je malo mestance u istočnoj Češkoj, ali koje ima jako i veoma agilno sokolsko društvo, koje

(Nastavak sa 1 strane)

duhom, proneli su po svoj Sloveniji novi sokolski život. Posvuda su poticali društva na ustrajan i smotren sokolski rad. Njihovi lepi primjeri uveli su trajno oduseljenje, koje je neradne poticalo na rad, a radine na još ustrajniji. Pre samo mala sokolska četa prednjaka kroz kratko vreme razvila se u silnu falangu, lako raštrkani po raznim mestima, njih je vezivao sokolski duh i oduseljenje za radom, čije je središte bilo u Ljubljani. Česti sastanci, kojima je svrha bila samo ustrajan rad, jačali su medusobne veze i omogućivali da u mladim učenicima ne presahne vrelo sokolskog života. Kako su lepa bila tadašnja vremena, znadu to stariji Murnikovi saradnici.

Kada je Murnik kao društveni načelnik imao slobodnije ruke, da je nesmetano mogao da deluje na proevat sokolske telovežbe, ustanovio je ženski telovežbački otsek, koji je u početku vodio sam, dokle nije uzgojio prednjake. Taj otsek promenio se je god. 1901 u »Prvo žensko telovedavo društvo«. Pošlo mu je također za rukom da privuće u sokolske redove i trgovaku — obrtničku omladinu, šegrete.

Uspeli 10-godišnjeg najintenzivnijeg rada br. Murnika bio je posve nešto drugoga od onoga rada predavača. Taj je uspeh bio tako velik, da je za to kratko vreme slovenačko Sokolstvo bilo potpuno preosnovano i toliko ojačano, da se je na nj mogla da osloni organizacija tako velikog slovenačkog i ujedno slovenskog svesokolskog sleta, kao što je bio onaj u Ljubljani god. 1904. Taj slet bio je prvi veliki susret, prva velika

broj 660 članstva, oko 100 naraštaja i skoro 650 dece, ukupno, dakle, preko 1400 pripadnika. Kakva je telovežbačka delatnost ove uzorne jedinice pokazuje činjenica, da brojni muški prednjački zbor 35 članova, a ženski 22 članice. Svi vežbajući imaju na sat 383 poprečno. Pored vežbanja gaji društvo još i smučanje, odbojkiju, laku atletiku i plivanje. Za plivanje je sagradilo prošle godine moderno Tirševovo plivalište, koje je stajalo oko 300 tisuća. Kć, a sagradeno je uz znatniju pomoć gradske opštine.

Iz českoslovačkog zagraničnog Sokolstva

Za Volinjsko okružje (Poljska) zagranične župe održana je bila prednjačka škola u danima od 25. februara do 3. marta pod vodstvom brata Franje Erbena, i to u Mirohoštu u Voliniji. Učesnika bilo je 58 i to iz 12 jedinica tako, da je vežbaonica bila sva-kog dana puna, jer je došlo iz bližnje okoline svakog dana i mnogo publike te Sokola, da gledaju praktične časove vežbanja i slušaju i oni predavanja poznatog sokolskog pedagoša i prednjačaka brata Erbena. — Soko u Buku-reštu uznajmio je lepu dvoranu, u kojoj će moći da razvija svoju telovežbačku delatnost. Stupio je nadalje u vezu s rumunskim gimnastima, Sokolska župa Žižkova, koja je pokroviteljica českoslovačkih sokolskih jedinica u Rumuniji, sprema se, da poduzme veći izlet u Rumuniju, da tako moralno podupre svoju tamošnju braću. — U Belgiji u Vinterslagu osnovano je pre neko vreme novo českoslovačko sokolsko društvo, koje je sada već nabavilo potrebne sprave za vežbanje, ali nema još primernu dvoranu. Na sat vežba oko 25 članova, a dece još i više.

Slet slovačkog Sokolstva u Americi

Slovačko Sokolstvo Amerike sprema se na ovogodišnji savezni slet, koji će se prirediti od 1 do 4. jula u Filadelfiji. Odmah nakon sleta održće se savezna skupština. Na slet je Savez slovačkog Sokolstva pozvao i Američku obec sokolsku, pa i ostale slovenske organizacije.

Iz poljskog Sokolstva

Poslednja sednica predsedništva poljskog Sokolstva podelila je rad potstarešina saveza na pojedine referate i to: brat Šćepanski preuzeo je održavanje veza s inostranstvom, brat Ti-rakovski tekuće poslove i organizacione stvari, a sestra Zihlinska pravstvu. Savez je primio 4 nove jedinice u svoj sastav i to: Nišćevice, Simborž, Lvov i Pnjev. Lani je Savez priredio dva pokrajinska sleta i to u Lavovu i Torunju. Na prvom vežbalo je svega 2318 vežbača, a na drugom 764. Svoje sletove imala su pored toga 42 okružja, na kojima je uzelno učešće 21.716 pripadnika, a od ovog broja vežbalo je 11.500.

veza trajne vrednosti našega Sokolstva sa češkim, koja se je kasnije sve više i više učvršćavala i jačala, a od česa potiče i zajedničko delo između Jugoslavena i Čeha, delo koje je stvarno značilo sokolsku uzajamnost.

Nakon velikog svesokolskog sleta u Ljubljani, koji je bio pod 10-godišnjeg nesrećnog rada br. Murnika, počelo se je Sokolstvo ne samo da širi, već također i da produbljuje i diže. Da bi sokolsku misao mogla da uhvati što dubljeg korena, počeo je br. Murnik početkom 1904. god. da izdaje stručni list, koji se je teško očekivao, »Slovenski Soko«, čiji je on sam bio urednik, izdavač, a u najvećoj meri također i pisac njegovih članaka. I s tim listom počinje Murnikovo literarno delovanje. Od kolikog je značaja taj list za Sokolstvo još i danas, moći će da prosude samo oni, koji su bili kada otvorili tu neisprivu riznicu sokolskog bogatstva. Taj je list izlazio sve do svetskoga rata. Iako je to bilo glasilo samo Ljubljanskog Sokola, ipak ga je sve Slovensko Sokolstvo priznalo za svoj zvanični list. U njemu su bili objavljeni i najvažniji Tirševi spisi, koji je preveo Murnik, osnova Tirševog telovežbačkog sistema s Murnikovim tumačenjem, telovežbačka terminologija te važniji i značajniji Murnikovi samostalni radovi. Nakon ustanovljenja Slovenske sokolske zvezde postao je »Slovenski Soko« također i savezno glasilo.

Murnikovo literarno delovanje u Sokolstvu počiva na znanstvenoj podlozi. On je u svim radovima potpuno samostalan radnik, koji svojim sve-stranim znanjem najšireg horizonta

dokazuje duboko razumevanje cele stvari. U svim njegovim idejnim članicama i govorima otseva sva veličina sokolske misli.

Kako Murnik nije poznavao ni umora ni počitka u doba kada je još bio načelnik Sokolstva, to ga on ne pozna niti danas, već radi uvek dan za danom, možda više no ikada pre, kada je u mogućnosti da može mirno da se udubi u svoje osnove. Kolike telovježbe i duševne napore može da podnese još i danas u svojoj 60 godini, može da prosudi samo onaj, koji se je našao kada s njime na radu.

Ko bi htio da odvigne vrednosti rada, koji je dr. Murnik sejao medu svoje vežbače kroz 40 godina, morao bi da prizna, da on nije samo udario temelj jugoslovenskom Sokolstvu, već da je također na tom temelju podigao silno zdanje Sokolstva u telovežbačkoj skladbi, te da je time svu organizaciju pokrenuo za još nekoliko dešetljeća napred ili bar da joj je postavio visoke ciljeve, za kojima će morati da teže naši potomci.

Moć pojedinca meri se po opsegu i lepoti njegovih etičkih pobuda. Tačavat etik u najplemenitijem smislu reči bio je Murnik u tih 40 godina svog sokolskog delovanja. Tim svojim radom on je segao i do najskrovitijih zakutaka čovečeg usuda, u moralne izvore čovečeg života. Tisućama i tisućama on je uvelao sokolski život i duh i formirao lik, i ko može da kaže od onih koji su bili s njime, da nisu postali bolji, srećniji i plemenitiji?

Takav rad, koji je razvijao Murnik nije mogao, naravno, da ostane samo u granicama Slovenije. Nakon ustanovljenja Slovenske sokolske vežbe god. 1905, čija je duša i glava bio Murnik, veze s braćom Hrvatima i Srbima tako su se ojačale i produbile, da je već prvi hrvatski svesokolski slet u Zagrebu god. 1906, na koji je pohitalo preko 500 članova iz svih slovenačkih sokolskih društava, bio veličanstvena manifestacija srpsko-hrvatsko-slovenačkog jedinstva. Pored toga jačala se je i sokolska uzajamnost s braćom Česima, nadalje s poljskim Sokolstvom pa također i s ruskim.

Dr. Murnik vodio je također i takmičarske vrste na mnoga međunarodna takmičenja i olimpijade, dolazeći tako u vezu i s drugim telovežbačkim organizacijama. Tako je Murnik kroz 40 godina gradio, učvršćivao i sagradio temelje našem jugoslovenskom Sokolstvu. Zbog toga je i nerazdruživo vezana istorija našega Sokolstva s oso-bom brata Murnika.

Murnik nije bio samo prvi koji je presadio pravu sokolsku misao na jugoslovensko tlo, već je on također bio prvi i naš najveći skladatelj telovežbačkih sastava. Potpuno samostalno, bez upliva od bilo kuda, Murnik je počeo već sredinom prvog decenija ovoga veka time, što se je kasnije nazivalo i što se još i danas neretko naziva, ne čisto dobro, »ritmička telovežba«. On je udario nov način izvajanja i sastavljanja prostih vežavačkih sastava. Vlastito osećanje veličine sokolske misli učvrstilo mu je ravan put već u ranoj mladosti. U prvom broju »Vestnika tehničkog odbora« iz god. 1921, u svome programatskom članku, krasno je razložio toliko puta isticane reči »Sokolski put vodi kroz vežbaonicu«. U istom smislu, ali samo ukratko, izrazio je svu dubinu i veličinu sokolske misli u svome lepom geslu: »Budi dobar, pokušaj da budes bolji! Još šire međutim otvara nam vrata u hram sokolstva!

Murnik se je najdublje približio spoznaju sokolske misli, koju je tokom svog, možemo da kažemo, čisto sokolskog života doživeo. On ju je mogao radi toga da shvati mnogo jasnije i da ju jasno s rečju i izrazi. Kako u svome radu tako i pri razlaganju sokolskih načela i njihovom pravilnom poimanju on nije nikada sustao. Vlastito osećanje veličine sokolske misli učvrstilo mu je ravan put već u ranoj mladosti. U prvom broju »Vestnika tehničkog odbora« iz god. 1921, u svome programatskom članku, krasno je razložio toliko puta isticane reči »Sokolski put vodi kroz vežbaonicu«. U istom smislu, ali samo ukratko, izrazio je svu dubinu i veličinu sokolske misli u svome lepom geslu: »Budi dobar, pokušaj da budes bolji! Još šire međutim otvara nam vrata u hram sokolstva!«

držanja sveo na pravu meru. S time kao i spajanjem pokreta raznih smrava omogućeno je ogromno mnoštvo novih kombinacija, a čime je opet bila izvanredno povećana izrazitost pokreta, što se osobito vidi u njegovim »telovežbačkim plesovima«, kako on naziva svoje telovežbačke skladbe. Murnik je naš klasik. On nam je dao skladbe, koje će očuvati svoju trajnu lepotu i koje bivaju sve lepše što se više u njemudubimo.

Ali Murnik nije samo pesnik telovežbe u prostim vežbama; on je bio i ostao je u nekoj granama (naročito u vežbama s čunjevima) još i danas izvrstan vežbač. Samo njegovoj izvanrednoj telovežbačkoj sposobnosti ima da zahvaliti, da je bilo moguće u tako kratkom vremenu, u jedva 10 godina, pripraviti naše takmičare do taklog stupnja, da su mogli dostojno zastupati svoj narod i na međunarodnom takmičenju.

Murnikov tvorilački duh nastavlja Tirševim radom. Murnik je u svojim do sada obavljenim raspravama o Tirševom telovežbačkom sistemu postavlja samostalno naziranje na znanstvenu osnovu, koju treći, kao znanost, u brojnim članicama on razlaže i dokazuje da u potankosti pravilno i logično zasnovan telovežbački sistem. Murnik je rešio mnoga od vrlo važnih pitanja u našem telovežbačkom sistemu. Žadnjih godina temeljito se je posvetio studiju telovežbačkih sistema uopće, a naročito sokolskoga. Kako temeljito potkrepljuje svoja shvatavanja o usavršenju i produbljenju sokolskog telovežbačkog sistema dokazuju nam njegove rasprave i spisi, od kojih navadamo samo najvažnije, kao: »Sokolski telovežbački sustav« (»Slov. Sokol« 1904 i 1905), »Kaj so meti« (»Slov. Sokol« 1905), »Proste vaje« (»Slov. Sokol« 1905, 1906, 1908), »Redovne vaje«, »Enotna povjela za redovne vaje« (»Jug. Sokol, koledar« 1904), »Kršenje brezimnenih položajev lehti« (»Vestnik T. O. JSS« 1921), »Držite se pokoncul« (»Prednjak« 1926), »Še nekaj vaj za pravilno držanje telesa« (»Prednjak« 1928).

Murnik se je najdublje približio spoznaju sokolske misli, koju je tokom svog, možemo da kažemo, čisto sokolskog života doživeo. On ju je mogao radi toga da shvati mnogo jasnije i da ju jasno s rečju i izrazi. Kako u svome radu tako i pri razlaganju sokolskih načela i njihovom pravilnom poimanju on nije nikada sustao. Vlastito osećanje veličine sokolske misli učvrstilo mu je ravan put već u ranoj mladosti. U prvom broju »Vestnika tehničkog odbora« iz god. 1921, u svome programatskom članku, krasno je razložio toliko puta isticane reči »Sokolski put vodi kroz vežbaonicu«. U istom smislu, ali samo ukratko, izrazio je svu dubinu i veličinu sokolske misli u svome lepom geslu: »Budi dobar, pokušaj da budes bolji! Još šire međutim otvara nam vrata u hram sokolstva!«

Čestitka Saveza SKJ bratu dru Viktoru Murniku

Povodom 60-godišnjice brata dra Murnika Savez SKJ uputio mu je pismenu čestitku sledećeg sadržaja:

Dragi brate!

Zivot hujti i briju za nama u beskonačnost, poput penušave planinske reke, čija je kolevka visoko u gorama, a čiji završetak gine u plavoj daljinji...

Zivot ispunjen radom juri još brže i plahovitije.

I Sokolu, kome je život rad i rad život, pogotovo najviše.

Seme, usejano u zemlju, treba radnika, radenika, koji nadgledaju polja, koji se staraju o njihovom razvijaju, koji ga čuvaju od žege i poplave, koji prate budnim okom njegovo detinjstvo, njegovu bujnu mladost do sazrevanja.

IZ NAŠIH ŽUPA DRUŠTAVA i ČETA

Župa Beograd

BEograd. — Sokolsko društvo Beograd VIII održalo je 18 februara t. g. svoju prvu godišnju skupštinu. Od prisutnih, kao delegat župe bio je arh. br. Miliivoje Smiljanić, od župskog tehničkog odbora br. Otokar Novotni, od župskog prosvetnog odbora br. dr. Milan Glavinić, od strane uprave vodova opštine beogradske inž. br. Slobodan Petrović, članovi Suda opštine Žarkovčke, veliki broj seljaka iz sela Žarkova kao i sve radništvo s Belih Voda.

Starešina društva inž. br. Svetislav Vučković otvorio je prvu godišnju skupštinu ovog najmladeg beogradskog društva upućujući pozdrav Nj. Vel. Kralju, starešini Saveza Nj. Vis. Pre-stolonasledniku Petru i celom Kraljevskom domu. U svome govoru izneo je cilj ovoga društva — širenje sokolske ideje kroz sela. Društvo je pokazalo veliki uspeh u svome radu; ono je pored ostalog radio i na tome da dobije zemljište od Žarkovčke opštine, na kome bi podiglo svoj dom. Sokolana u kojoj se sada vežba, kao i letnje vežbalište, su svojina opštine beogradske. Zahvaljujući njoj na dosadašnjem govoru, starešina je najlepše moli da to bude i do podizanja društvenog doma. Posle govora br. starešine pročitana je savezna poslanica.

Zatim se prešlo na izveštaj društvenih funkcionera. Tajnički izveštaj podneo je inž. br. Kosta Vasiljević, iz koga se vidi, da je društvena administracija vodena uredno i na vremenu; da su se sednice uprave uvek održavale, da je društvo, već i po svome položaju, obratilo najveću pažnju na obližnje selo Žarkovo, Železnik i Stepojevac i da su osnovane i čete u Železniku i Stepcovcu sa oko 130 pripadnika. Obe čete dobro napreduju u svome radu.

Iz izveštaja br. načelnika dr. Bođivoja Vučkovića vidi se koliko je ovo mlado društvo napredovalo. Vežbe su redovno održavane u sokolani, kao i na letnjem vežbalištu. Važno je napomenuti da su sokolani i letnje vežbališta sama braća uređila i spremili za vežbu; isto tako su sama braća izradila i najveći deo sprava za vežbanje. Društvo je sa svojim vežbama učestvovalo na župskom sletu u Beogradu, kao i na pokrajinskom u Ljubljani i učestvovalo na župskim takmičenjima. Pripeđeno je dva javanaugha: na Belim Vodama i u selu Železniku. Održan je društveni prednjački tečaj za prednjake društva i četa.

I na prosvetnom radu uradio se dosta. To se vidi iz izveštaja br. prosvetara Josipa Rimanoci-a. Održavani su govori pred vlastom, predavanja, akademije i igranke posvećene samo narodnim igrama, kao i zabave. Prosvetni odbor imao je i otseke: mužički s gudačkim i tamburaškim zborom, zdravstveni, za kino i pozorište lutaka, za izlete, trezvenost, štendnu i foto-sekciju. Društvo ima svoju knjižnicu sa zavrnim i stručnu. Veći broj članova preplaćen je na sokolske liste. Sednice prosvetnog odbora održavane su redovno. Pripeđeno je više društvenih izleta do obližnjih sela i do Beograda.

Iz izveštaja br. blagajnika Miloša Grujića vidi se, da je društvo u toku prošle godine bilo agilno i da sada raspolaže imovinom od 42.000 dinara, i to 12.000 dinara gotovog novca.

Statistički izveštaj br. Ivana Čotića, društvenog statističara, pokazuje da društvo ima 220 pripadnika od kojih najveći deo radnika-zanatlija, zatim zemljoradnika, pa činovnika, privatnika i t. d.

Društvo je podneo i svoj načrt budžeta za iduću godinu, kao i predlog, da se osnuje fond za podizanje društvenog doma.

Na kraju je u ime nadzornog odbora podneo izveštaj br. Ivan Školnik i naznačio, da su knjige uredno vodene i da je sve u najboljem redu.

Pošto je skupština najpažljivije saslušala izveštaje funkcionera, pozdravljajući ih uvek aklamacijom, da je razrešnicu staroj upravi i zabrašala novu s dosadašnjim starešinom inž. br. Svetislavom Vučkovićem. Zamenici starešine su inž. br. Kosta Vasiljević i br. Momčilo Čedić, trgovac-zemljoradnik; načelnik br. dr. Borivoje Vučković, lekar; načelnica s. Slavka Vučković, nastavn. gimnastike. Za prosvetu izabrana je s. Jelica Vasiljević-Jović, kand. inž., a za tajnika br. Ivan Cotić, Šef Želez. stanice.

Na kraju skupštine delegat župe arh. br. Smiljanić pozdravio je ovo najmlade beogradsko društvo i izrazio veliko zadovoljstvo cele župe za njegov rad i trud da postigne ono što je sebi stavilo u zadatku, a to je: širenje sokolske ideje kroz naša sela. Isto tako i braća dr. Milan Glavinić i Otokar Novotni, prisutni od strane žup-

skog prosvetnog odbora i tehničkog odbora, pohvalili su rad i poželeti i da je ovakve uspehe kakve je do sada postiglo.

SLOVAC. — Osnovana 1931 godine, ova četa zabeležila je do sada više lepih rezultata. Ona je učestvovala na sletovima 1933 godine, kao i priredbama u svome matičnom društvu u Valjevu. Na prošlogodišnjem sletu svoje župe, četa je postigla peto mesto u župi, a njen član, brat Novak Dobrivojević, u pojedinačnom takmičenju, došao je na prvo mesto.

Od samog osnivanja čete, isto stoji na čelu brat Dragutin Denadić, kao starešina. Četa danas ima preko 60 članova, od kojih oko 15 članova vežbača. Ove zime u četi je organizovan sokolski podmladak.

U sobotu, 3 marta o. g., četa je održala sokolsko veče, u prostorijama Zdravstvene zadruge, s uspšlim programom. — J. U.

VRDNIK. — Sokolsko društvo Vrdnik održalo je 15 dnevni društveni prednjački tečaj, koji je trajao od 11. I do 26. I 1934 god. pod vodstvom brata Feodora Gopurenka, putujućeg prednjaka Sokolske župe Beograd.

Tečaj je završilo 12 članova, te 2 članice.

Proščan uspeh bio je vrlo dobar. Kako ovo društvo raspolaže vrlo slabim prednjačkim kadrom to nije potrebno naročito isticati, koliku je korist doprineo tečaj ovom Sokolskom društvu.

Župa Bjelovar

TROJEGLAVA. — Na 11 marta navečer proslavila je ovdasnja četa svečano 84 rođendan br. T. Masarića. Proslava je obavljena u sokolani. Svečanost je otvorio br. načelnik i prosvetar Dim. I. Momčilović s predavanjem »M. Tirš i T. Masarić«. Predavač je odradio ova velikana i rasvetlio njihove zasluge oko stvaranja českoslovačke države, kao i budenja slovenske misli među Slovenima. — Iza toga je otkrivana naša i českoslovačka himna. Nakon toga je odigran česki komad »Pepička z male Hosputki«, koji je izveden od mesnih diletanata. — Komad je ostavio dubok dojam kod gledalaca. Nato je br. Doležal iz Hregevca izveo nekoliko komada uz gitaru i pilu.

Župa Čelije

KRŠKO. — Gledališki odsak Sokola u Krškem je uprizoril 10. marca Sherifovo vojaško dramo u 6 slikah »Konec poti«. Autor je nanišao u drami, koji prikazuje šestdnevno bivanje pešadijske čete u prvih streljskih jarkeih zapadne fronte, vse grozote, trpljenje u duševne boje petorice mladih častnikov, posamezni značaji so u drami silno globoko in z razumevanjem orisan, drama je u svetovnem slovstvu sploh nekaj svojevrstnega. Vloge so bile nad vse srečno razdeljene, igrači so podali drama tako dovršeno in se poglibili u svoje vloge tako intenzivno, da je bila splošna sloboda občinstva, da je ta predstava bila remek delo krškega sokolskega oda.

Župa Četinje

CETINJE. — Odobrenje novih Sokolskih četa. Sokolska župa Cetinje odobrila je osnivanje Sokolske čete u Zatonu s 1 martom i pokusnim vremenom od 6 meseci, po predlogu Sokolskog društva Bijelo Polje. Tom prilikom je imenovana novoosnovano četovu upravu: starešina br. Jočić Velićmir, učitelj; zam. starešine br. Hajdarpašić Hasan; tajnik br. Dragović Luka, uč.; blagajnik br. Obradović Rade; prosvetar br. Pavlović Danilo, učitelj; knjižničar br. Tanović Dušan; revizori br. Zečević Milutin i Hajdarpašić, članovi uprave br. Bubonja Marko i Željko Šćepić.

Upisani članova u ovoj četi ima 43. S ovom četom Sokolsko društvo Bijelo Polje uvećalo se pored još izvešnjog broja novoosnovanih četa.

BIJELO POLJE. — Novoosnovana četa u Šahovićima. Po predlogu Sokolskog društva Bijelo Polje uprava župe je na svojoj sednici od 3 marta t. g. odobrila osnivanje nove Sokolske čete u Šahovićima, Sokol. društva Bijelo Polje, s danom postanka 1 marta i pokusnim vremenom od 6 meseci. Organizaciona skupština u Šahovićima izvršena je 15. februara t. g. Na toj skupštini bilo je prisutnih 76 članova, koji su se upisali u Sokolsku četu. Ovo osnivanje je župe odobrila i imenovala upravu čete s ovim članovima: starešina br. Tomović Mirko, predsednik opštine; zam. st.: br. Ašanin Sekule,

SOKOLSKI GLASNIK

trg.; tajnik br. Ćetković Mitar, uč.; zam. tajnik br. Mrđak Božo; blagajnik br. Mrđak D. Uroš; načelnik br. Stijović Boško, uč.; zam. načelnik br. Mrđak M. Uroš; prosvetar br. Stojanović Punia, uč.; knjižničar br. Radojević Mašan, uč.; i br. Đurišić Andrija; revizori br.: dr. Veličković, Radojević Krsto, Rabrenović Savo i Drlijević Risto, članovi uprave br.: Bulatović Dimitrije, uč.; Čabrkapa Gruban, Krsmanović i Bošnjaković Mladen, barjaktar br. Zejak Janko. — Š. M.

BAR. — 11 marta tek. god. Sokolsko društvo Bar priredilo je u počast 84 rođendana predsednika Češkoslovačke Republike Masarykovo veče, koje je na svom obilnog programu potpuno uspelo, kako s moralne, tako i s materijalne strane.

Veće je otvorio prosvetar br. Stojković Vuko, koji je u svome predavanju »Isao život i rad br. Masaryka«. Nakon predavanja nastavljeno je s izvođenjem programa. Pored sokolskih vežbi, program je ispunjen i s vokalnim koncertom. Sve tačke izvedene su na potpuno zadovoljstvo tako, da su na oduševljeni aplauz publike, i po red napornosti, morale biti ponovljene. Između tačaka programa dat je i šaljivi pozorišni komad »Muha« od Nušića.

Po svršenom programu nastala je igranka. Prisutno je bilo na akademiji preko 300 osoba.

KOSOVSKA MITROVICA

Sokolsko društvo Kosovska Mitrovica održava dvomesecni prednjački tečaj t. j. od 1 marta do 5. maja t. g. Na ovome tečaju će se predavati sva grada, koja je predviđena za župski prednjački tečajevi. Na tečaj će imati pravo posjetioci prvenstveno iz Kosovske Mitrovice i koji već imaju neku sokolsku naobrazbu. Radnih dana biće 19. t. j. u 9 nedelja od 9 do 12 i 10 četvrtaka od 19 do 21 čas, ili ukupno 54 časa.

Predavaće se ovi predmeti: sokolska misao (br. dr. Rafailović, star 6. č.) sokolski sistem, vežbača i metodika (br. Bošnjer Pavle, 15. č.), voćstvo, vrste i čuvanje sprava (br. Bošnjer Pavle, 8. č.), upravljanje sa pravama i oprema vežbališta (br. Bošnjer Pavle, 4. č.), istorija Sokolstva (br. Lašić Milija, 6. č.), sok. organizaciju (br. Crnković Frano, kap., 6. č.), anatomija, fiziologija i prva pomoć (br. Stojanović dr. Toza, 8. č.) i ispitivanje na kraju tečaja (svi nastavnici, 2. časa).

Ispiti će se održati komisijski u prisustvu župskog delegata. Kandidatiposjetioci, koji budu polozili ispit postaće prednjački pomoćnici. — Š. M.

CETINJE

CETINJE. — Sokolsko društvo Cetinje priredilo je Masarykovo veče s akademijom 7 marta, na dan Masarykovog rođenja proslavljajući 84 rođendan br. dr. Tome G. Masarića. Ova svečanost je odljčno uspela, a održala se u Narodnom pozorištu »Zetski dom«. Akademiji su prisustvovali ban Zetske banovine br. Stanišić dr. Aleksa s pomoćnikom bana br. Zecom dr. Jovanom, veći broj činovnika, oficira i mnoštvo građanstva i Sokola.

Akademija je počela s pevanjem državne himne, koju je pevao hor drž. učiteljske škole. Vrlo uspelo predavanje o br. Masariću održao je br. Mihailo Rajnayn, načelnik Ban. uprave i župski prosvetar. On je podrobno izložio život, književni, politički, sokolski i državnički rad br. dr. T. Masarića. Muški naraštaj je izveo uspešno 2 tačke sokolskih vežba i to jednu prostu i jednu na spravama. Muška deca takođe s uspehom proste sokolske vežbe. Br. Grujić Krsto, učitelj i tajnik ŽPO je otpavao i odgodio na guslama nekoliko stihova jedne junaka narodne pesme. Deklamacija »Mladost« deklamovala je sestra Vilke, uč. gimnazije, zanosno i uspešno. Takođe je uspešno izdeklamovao jednu pesmu naraštajac br. Stojanović, učenik gimnazije. Pozorišni komad iz ratnog života »Tamo daleko!«, izveli su sokolski dilektanti pod vodstvom br. Tupalova vrlo uspešno.

S ove svečanosti je upućen pozdravni telegram br. dr. Tome Masariću u ime Sokolskog društva Cetinje. — Š. M.

CETINJE

CETINJE. — Sokolska idejna škola uspešno nastavlja svoj rad. Predavanja se drže svake nedelje iz sokolske istorije, organizacije i sokolske ideologije, t. j. po 3 dnevnih predavanja. Rad u ovoj školi trajeće do kraja škole, polugodišta. Učesnici slušaoci su pokazali dovoljno razumevanja za ovu školu, a nastavnici uložili takođe velik trud, te će njen uspeh biti zagarantovan. Već se održalo 5 predavanja iz ideologije i to braća: Rajnayn Mihailo, žup. prosvetar; Milić Šćepan, žup. novinar i br. Marčić Ante, sud. major. Iz istorije Sokolstva br. Grujić Krsto tajnik ŽPO, 3. i br. Ivanović Milutin, tajnik župe i predavanje Š. M.

CETINJE. — Prosvetni rad u sokolani Sok. društva Cetinje. Za mesec februar o. god. održalo se u sokolani 3 predavanja i 24 govorova-nagovora za sve kategorije društva. Na ovim predavanjima i nagovorima bilo je prisutnih 1110 članova: (članstva, naraštaja i sok. dece).

CETINJE. — Prosvetni rad u sokolani Sok. društva Cetinje. Za mesec februar o. god. održalo se u sokolani 3 predavanja i 24 govorova-nagovora za sve kategorije društva. Na ovim predavanjima i nagovorima bilo je prisutnih 1110 članova: (članstva, naraštaja i sok. dece).

Posle održane godišnje skupštine ovog društva shvatilo se u potpunosti posvetni i telovežbeni rad u sokolani. Nije se ove godine izostalo prema proglašenjem radu, nego se šta više pospešilo u svim pravcima. U tome nije izostala ni obaveštajna sokolska služba i štampa.

Da bi se još više uradilo u tom pravcu ubroj će ovaj rad postati još uspešniji za prosvetnu stranu osnivačem »Sokolskog vesnika«, kao mesečnog sokolskog lista — časopisa u ovom župi. Sokolstvo Cetinje kao i župe Četinje zatalasalo se uveliko i usnešno se širi medju građanstvom, a naročito u selima, u kojima niču nove sokolske jedinice. Tako društvo Cetinje ima 12 sokolskih četa, u kojima ima oko 450 članova-seljaka i soseske inteligencije, koji željno čekaju odlazak na ovogodišnje sokolske sletove. — Š. M.

CETINJE

CETINJE. — Sokolska četa u Kostjericima. Ova četa je osnovana skoro i nalazi se u neposrednoj blizini Cetinje. Četa je održala godišnju skupštinu u dana 4 III o. g. Na skupštinu je br. društvo Cetinje izasalo delegata br. Milovića Aleksandra, društvenog referenta za čete, i Dušana Durkovića, člana prednjačkog odbora društva, da izvide dosadašnji rad čete. Braća delegati su pošli u četu i našli su okupljeno 40 članova i to 15 vež

ROSJAVA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

NOVO MESTO. — Župna skupština, V nedeljo, 11. marta je polagala svoje račune župna uprava pred delegati društva in čet, ki so se odzvali v polnem številu vabilu na skupščino (manjkal je le društvo Žužemberk) in napomili malo dvorano Sokolskega doma. Otvoril je zborovanje po 9. uru župni starosta br. dr. Ivan Vašič z lepim programatičnim govorom in ga tu dovolil vseskozi točno in spremeno tako, da je bilo zaključeno vkljub ogromnemu programu že po 12. uri. Po prečitovanju zapisanika zadnjega občnega zabora je župni tajnik brat Matko Martin podal vestno sestavljeno tajniško poročilo, iz katerega se razvidi prav zivahnno delo župnih edinic in župne uprave, ki je izdala 41 okrožnic ter sprejela 718 dopisov. Župna uprava je imela 10 sej. Za bratom tajnikom sta poročala župni načelnik br. Lj. Papež in župni prosvetar br. Fr. Zagore o uspešnem tehničnem in prosvetnem delu v župi in edinicah. Oba brata sta povdarijala, da gre prosvetno delo s tehničnim rokom in da je bilo vseskozi harmonično delovanje občnega. Statističarka s. Milena Sušnjkova je podala zaključeno statistiko vpisanega članstva in sicer ju vpisanih 1165 članov, 425 članic, 210 moškega, 113 ženskega naraščaja, 550 moške, 456 ženske dece. Skupaj šteje župa Novo mesto 2913 pripadnikov. Iz poročila župnega blagajnika br. Medica posneto, da je bilo prometa 138.362 Din, od tega 89.443 Din dohodka in 48.922 Din izdatkov. Revizor br. Ogrin je predlagal razrešico, ki jo je skupština sprejela s ploskanjem. V lepih, jedrnih besedah je pozdravil nato zbor zastopnik Savezne uprave nam. saveznega načelnika br. Josip Jeras in podal nekaj važnih smernic, po katerih naj uravnamo svoje bodoče delo. Sledili so tem govorom od Saveza predpisani referati, ki so ih imeli bratje in sestre: Marinček, Menard, Zagore, Papež, Matko, Medic, Tratar in sestra M. Adamić. Sprejeti so bili nato tudi iz referativov izbrani predlogi. Po proračunu, ki ga je podal br. Medic in dolčiti župnega poreza, ki je ostal neizpremenjen, so sledile volitve za predlog nove župne uprave, katera pa je ostala v celoti dosedanja, kar je čvrsta garancija za uspešno delo v novem sokolskem letu.

Zupa Novi Sad

NOVI SAD. — Prosvetni odbor Sokolskog društva u Novom Sadu, nakon svog konstituisanja, preduzeo je akciju da sokolsko-prosvetni rad u društvu ide paralelno s radom na telesnom vaspitanju. Tako je u toku meseca februara održano 17 govorova pred vstrom članova, naraštajaca i dece, a preko predavača, koje je izabrolo Prosvetni odbor. Teme su bile: »O Masariku«, »O Aleksi Šantiću i t. d. — Tokom meseca marta rad u ovom pravcu biće produžen. Teme predavanja u ovom mesecu biće, između ostalih, i »Sokolstvo, hitlerizam i fašizam«, »Organizacija Sokola Kraljevine Jugoslavije« i t. d. Za decu su izabrane prigodne teme: »Kako će biti dobar Sokol« i slično.

Nedelja sokolske štampe koja je u Novom Sadu priredena u vremenu

od 19—25 februara t. g. imala je propagandni karakter, u cilju sticanja novih čitalaca za naše sokolske liste i edicije. U izložima knjižare »Slavija« bilo je izloženo 118 sokolskih knjiga, časopisa, listova i brošura, a u sokolani 109 raznih sokolskih knjiga i listova iz društvene knjižnice. Izložba sokolske štampe postigla je, nesumnjivo, svoju svrhu i dobro bi bilo da se i u buduće, svake godine, bar jednom privede.

Muzički otsek Sokolskog društva (fanfara) bavi se sada pripremjanjem jedne muzičke drame u jednom činu, što bi predstavljalo novost za ljubitelje sokolske muzike, koji će time biti prijatno iznenadjeni. Delo bi se izvelo po scenskih praznika.

Sestra načelnica i brat načelnik društva, uz saradnju agilnih prednjaka, marljivo rade na stvaranju što boljeg kadra vežbačica i vežbača iako im mnogo muke zadaje nedovoljno prostorna dvorana sokolane, koja je katakada kamen spoticanja. — Od značajnih skorašnjih priredaba vredi spomenuti dve akademije i to jedna dečja, priredena po podne, a druga Ruskih otseka Sokolskog društva koja je priredena uveče. I jedna i druga akademija mogla je da posluži na čest svojim priredivačima. Sve tačke programe, sve vežbe, bile su izvedene najlepše i na zadovoljstvo svemu.

Pozorište s lutkama koje je dosad bilo smešteno u sokolani i tam u mnogome bilo na smetnji vežbačima, najzad je došlo do odgovarajuće dvoranе. Pozorište je sada preseljeno u lepu i prostoru dvoranu Radničke komore, na Bulevaru Kraljice Marije, pa će ovih dana otpočeti s predstavama u »novoj kući«.

Brat Dragić, koji se dosad uglavnom jedini brinuo o tehničkoj strani ovoga pozorišta, dobitče sada iškusnog saradnika u br. Žarku Vasiljeviću, književniku i sekretaru Društva za srpsko narodno pozorište u Novom Sadu, koji će svojim savetima i stručnom spremom — pored ostalih novih saradnika — doprineti još jačem i boljem razvoju ovoga već omiljenog pozorišta.

Kao prva predstava pod novim krovom davaće se »Kraljević iz podzemlja«.

Zupa Osijek

VINKOVCI. — Isključenje iz društva. Temeljem odluke suda časti, isključen je iz društva g. Cordašić Franjo, učitelj, na koju odluku se je g. Cordašić žalio bratskoj župi, a koja je žalbu kao neosnovanu rešenjem sednice od 20 februara o. g. odbacila.

SLAV. POŽEGA. — Okružni prednjački tečaj održan u Slav. Požegi trajao je deset dana od 4—13 februara 1934 pod vodstvom župskog prednjaka br. Hodovskog Vladje i uz saradnju domaćih sokolskih radnika. Tečaj su pohadali 5 braće i 5 sestara. U 90 sati rasporeden je i protumačen propisani materijal. Učesnici su stekli pravo na polaganje prednjačkog ispitova, koji će se ovih dana i održati. Šteta je samo da mnoga društva nisu poslala bar po jednoga člana, i ako su uslovi za sam tečaj bili više nego povoljni.

Okrugli prednjački tečaj u Slav. Požegi, održan od 4—13 februara o. g.

Zupa Sarajevo

SARAJEVO. — Župska glavna skupština, Godišnja skupština Sokolske župe Sarajevo održana je dne 11 marta 1934. U ime Saveza SKJ skupštini je prisustvovao brat Dura Brzaković. U 9 sati skupština je otvorila starešinu župe br. dr. Vojislav Besarović, koji je prve reči i pozdrave skupštine uputio Nj. Vel. Kralju Aleksandru i starešini Saveza SKJ Nj. Kr. Vis. Prestolonasledniku Petru, što je skupština prihvatala s oduševljenjem aplauzom. Brat starešina je zatim pozdravio Drinske banovine br. Velimira Popovića, odličnog prijatelja Sokolstva u Drinskoj banovini te predstavnika Saveza, br. Duru Brzakovića.

Skupštini su prisustvovali brojni delegati skorih svih društava.

od 19—25 februara t. g. imala je propagandni karakter, u cilju sticanja novih čitalaca za naše sokolske liste i edicije. U izložima knjižare »Slavija« bilo je izloženo 118 sokolskih knjiga, časopisa, listova i brošura, a u sokolani 109 raznih sokolskih knjiga i listova iz društvene knjižnice. Izložba sokolske štampe postigla je, nesumnjivo, svoju svrhu i dobro bi bilo da se i u buduće, svake godine, bar jednom privede.

Muzički otsek Sokolskog društva (fanfara) bavi se sada pripremjanjem jedne muzičke drame u jednom činu, što bi predstavljalo novost za ljubitelje sokolske muzike, koji će time biti prijatno iznenadjeni. Delo bi se izvelo po scenskih praznika.

Sestra načelnica i brat načelnik društva, uz saradnju agilnih prednjaka, marljivo rade na stvaranju što boljeg kadra vežbačica i vežbača iako im mnogo muke zadaje nedovoljno prostorna dvorana sokolane, koja je katakada kamen spoticanja. — Od značajnih skorašnjih priredaba vredi spomenuti dve akademije i to jedna dečja, priredena po podne, a druga Ruskih otseka Sokolskog društva koja je priredena uveče. I jedna i druga akademija mogla je da posluži na čest svojim priredivačima. Sve tačke programe, sve vežbe, bile su izvedene najlepše i na zadovoljstvo svemu.

Skupština je naročito dala izraza ogorčenju celokupnog Sokolstva sarajevske župe povodom ružnih slučajeva korupe, koja kao crv dubi moralni i ekonomski organizam nacije. Skupština je istakla svoje mišljenje, da je izvor tih korupcionističkih afera odsutno one ideje služenja i žrtvovanja za celinu, koja je Sokolstvo ispisalo na svojim zastavama. Konstatovano je, da ti slučajevi ne nailaze ni na moralnu sankciju savremenog društva, ni na odgovarajuću efikasnu sankciju zakona. Skupština se izjašnjava, da će Sokolstvo uči odlučno u borbu s ovim teškim zlom sadlašnjice, a najbolji put je tome jačanje sokolskih falangi i pozdravljivanje svih sokolskih dužnosti.

Po pitanju učešća narodnih učitelja u sokolskom radu skupština je izrazila želju, da se što više učitelja priđe za rad u Sokolstvu, ali sami putem ujedinjavanja i propagande, a nipošto ma kakvim prisiljavanjem. Po pitanju trezenosti skupština je ostala pri svom ranijem zaključku, da se na sokolskim priredbama ne smiju točiti alkoholna pića, i da Sokoli u odori ne smiju uživati alkohol, te su zato usvojene i sankcije za eventualno kršenje ovoga zaključka.

Pitanje socijalnog rada župe konstatovano je, da Sokoli ne nailaze na potporu od nekih državnih preduzeća u Sarajevu premda su preporek, koje je župa davala, prolazile kroz sve nadležne forume sokolskih jedinica.

S naročitim zadovoljstvom je konstatovana saglasnost u radu izmedu svih organa župe.

Skupština je odobrila stav župskog prosvetara brata H. Brkića u njegovom sporu s Glavnim izvršnim odborom društva »Gajrete« i utvrdila, da je brat prosvetar vršio sokolsku dužnost zaступajući kao član Glavnog odbora Gajrete jugoslovensku nacionalnu konцепciju. Skupština je jednoglasno zaključila da, svaki sokolski radnik, koji po potrebi saraduje u društvinama s plemenitskim imenom ni u kom slučaju ne može praviti kompromis s osnovnim idejama Sokolstva: jugoslovenstvom i čestitošću.

Naročito pažnju skupštine skrenuo je iscrpljivi izveštaj tajnika sletskoga odbora brata B. Ružićke, koji je u svom izveštaju izneo sve glavne ideje, koje moramo imati u vidu spremajući se za slet i noseći odgovornost za njegov uspeh.

Posle iscrpljene diskusije skupština je nastavila rad posle podne, usvojila izveštaj župske uprave i usvojila predlog za imenovanje nove župske uprave s bratom dr. Vojislavom Besarovićem na čelu, kao starešinom. Posle izbora pozdravio je brat prosvetar H. Brkić starešinu brata dr. V. Besarovića podvlačeci momenat, da je brat Besarović olijeni kontinuitet sokolskog života u ovim krajevinama, koji počinje s herojima i borcema za slobodu, a nastavlja se danas s borcima i izgraditeljima ujedinjene i slobodne Jugoslavije. Na koncu je uzeo reč delegat Saveza brat Duško Brzaković, koji je uz najveće pažnju skupštine izložio svoja opaženja i odao skupštini priznanje na njezinom ozbiljnem shvanjanju i vršenju dužnosti. Posle tega je brat starešina zaključio skupština, koja je u radu od 9 sati protekla u neumornim nastojanjima da izvrši svoju dužnost.

Zatim su procitani izveštaji svih župskih funkcionera, koji su iskazali povoljne rezultate u svim granama sokolskog rada u prošloj godini.

Prema izveštaju brata statističara župa broji 13.040 pripadnika te prema tome iskazuje prijast pripadnika za 1376 prema prošloj godini.

Posle tega se razvila vrlo živa diskusija o izveštajima župskih funkcionera u kojoj je pored mnogobrojnih delegata učestvovala i predstavnica Ženskog pokreta gđa. dr. Maša Zivanić i izjavila, da je Ženski pokret spreman da župu pomogně u njezinom radu na prosvećivanju sela, a naročito na prosvećivanju seoske žene i na poboljšavanju higijenskih prilika u našem selu. Skupština je pozdravila predstavnici Ženskog pokreta i zahvalila se na njezinom dosadanju pomaganju so-

kolskih radnika u radu na prosvećivanju seoske žene.

Mnogo je govornika podvuklo žalosnu činjenicu, da narodna inteligencija učestvuje u malom procentu u sokolskom radu. Međutim, prevladalo je mišljenje, da Sokoli nastave svoj rad s onim dobrotljivim radenicima, koji su sami, vršeći nacionalnu i kulturnu misiju, i do sada dovoljno naknadivali nedostatači kvalifikovanih radnika iz redova naše inteligencije, jer narodne nevolje i potrebe, koje su danas živje i oštire nego ikada, ne mogu da čekaju dok se inteligencija razmisli i pokrene iako je Sokolstvo s radošću očekuje i pozdravlja njezinu saradnju.

Skupština je naročito dala izraza ogorčenju celokupnog Sokolstva sarajevske župe povodom ružnih slučajeva korupe, koja kao crv dubi moralni i ekonomski organizam nacije. Skupština je istakla svoje mišljenje, da je izvor tih korupcionističkih afera odsutno one ideje služenja i žrtvovanja za celinu, koja je Sokolstvo ispisalo na svojim zastavama.

Način na koji je Ženski pokret učestvovao u Ženskom pokretu je bio u skladu sa Ženskim pokretom u Ženskom pokretu.

Način na koji je Ženski pokret učestvovao u Ženskom pokretu je bio u skladu sa Ženskim pokretom u Ženskom pokretu.

Način na koji je Ženski pokret učestvovao u Ženskom pokretu je bio u skladu sa Ženskim pokretom u Ženskom pokretu.

Način na koji je Ženski pokret učestvovao u Ženskom pokretu je bio u skladu sa Ženskim pokretom u Ženskom pokretu.

Način na koji je Ženski pokret učestvovao u Ženskom pokretu je bio u skladu sa Ženskim pokretom u Ženskom pokretu.

Način na koji je Ženski pokret učestvovao u Ženskom pokretu je bio u skladu sa Ženskim pokretom u Ženskom pokretu.

Način na koji je Ženski pokret učestvovao u Ženskom pokretu je bio u skladu sa Ženskim pokretom u Ženskom pokretu.

Način na koji je Ženski pokret učestvovao u Ženskom pokretu je bio u skladu sa Ženskim pokretom u Ženskom pokretu.

Način na koji je Ženski pokret učestvovao u Ženskom pokretu je bio u skladu sa Ženskim pokretom u Ženskom pokretu.

Način na koji je Ženski pokret učestvovao u Ženskom pokretu je bio u skladu sa Ženskim pokretom u Ženskom pokretu.

Način na koji je Ženski pokret učestvovao u Ženskom pokretu je bio u skladu sa Ženskim pokretom u Ženskom pokretu.

Način na koji je Ženski pokret učestvovao u Ženskom pokretu je bio u skladu sa Ženskim pokretom u Ženskom pokretu.

Način na koji je Ženski pokret učestvovao u Ženskom pokretu je bio u skladu sa Ženskim pokretom u Ženskom pokretu.

Način na koji je Ženski pokret učestvovao u Ženskom pokretu je bio u skladu sa Ženskim pokretom u Ženskom pokretu.

Način na koji je Ženski pokret učestvovao u Ženskom pokretu je bio u skladu sa Ženskim pokretom u Ženskom pokretu.

Način na koji je Ženski pokret učestvovao u Ženskom pokretu je bio u skladu sa Ženskim pokretom u Ženskom pokretu.

Način na koji je Ženski pokret učestvovao u Ženskom pokretu je bio u skladu sa Ženskim pokretom u Ženskom pokretu.

Način na koji je Ženski pokret učestvovao u Ženskom pokretu je bio u skladu sa Ženskim pokretom u Ženskom pokretu.

Način na koji

diletantni izveli su svoje uloge vrlo dobro, te se svima mora priznati trud, koji su uložili da zabava što bolje uspije. Kroz kratko vreme ovo je 3 zabava koju Sokoli prireduju. Narod u mestu sve više pokazuje smisla za pozorišne igre.

Zupa Tuzla

ORASJE. — Na 10 marta 1934. godine je ova četa svoju akademiju. Program akademije sastojao se iz ovih tačaka: 5 deklamacija — izveo je muški podmladak; Proste vežbe za sarajevski i zagrebački slet — izveli su sve kategorije. Potom su odvežbane vežbe s puškama — izveli su muški podmladak, i piramidu, šestorku — lepo su izveli muški naraštaj, petorku „Hej trubač“ — izveli su članovi, vežbe na spravama — izveli su lepo članovi.

Sve tačke programa izvedene su na opće zadovoljstvo prisutnih. Posle programa razvila se zabava s plesom i igrajem narodnih kola. Pored mnogobrojnih ovdašnjih meštana bili su prisutni braća matičnog društva iz Brčkog.

Moralni i materijalni uspeh je dobar.

Zupa Varaždin

BEDNJA. — Na glavnoj skupštini, koja se održala pre dva meseca izneo je br. načelnik detaljni program tehničkog rada čete za god. 1934. Četa imade 12 članova vežbača i 170 sokolske dece, a skorih dana imaće i vrstu članica. U prošloj godini bio je tehnički rad minimalan, jer nije bilo prostora, a što je glavno nije bilo tehničara da radi s tolikim brojem vežbača.

Na predlog br. načelnika, a prema iznesenom programu, održan je prošlog mjeseca tečaj, koji su polazile sestre nastavnice i br. nastavnici osnovne škole, te tako danas četa imade 4 prednjačka, koji s uspocom vode svoje vrste. Tečaj je vodio brat načelnik, koji je polaznike upoznao naročito s praktičnim radom s decom, a ujedno je sačinjen red i odabranne teme za nagovore pred vrstom.

Vežbe se održavaju tedno dva puta, a svaki prednjački održi tedno po jedan nagovor pred svojom vrstom. Sve kategorije marljivo se pripremaju za pokrajinski slet u Zagreb i Sarajevo kao i za župsko natjecanje. Ujedno se pripravljaju i za svoj javni nastup, koji bi se imao održati u mjesecu maju, kojom prilikom bi imalo biti i razvijeće četnog barjaka.

ŠENKOVEC. — Naša četa stoji među najmladima, jer je osnovana tek 22. oktobra 1933. god. Danas broji sveča članstva, naraštaja i dece 88 lica.

Odmah u početku osnovan je pjevački otsek, koji je do danas uspeo da nauči 12 komada. Nastupao je više puta, a jednom i kod susedne br. čete Mackovec, te je moralno pridoneo mnogo k uspehu.

Članstvo marljivo vežba zagrebačke vežbe. Naraštaj također, a i pjevački zbor sprema se za Zagreb.

Naši najmladi održali su dne 11. marta na večer svoje selo i prikazivali „Pepljugu“ koja je odlično uspela, tako da se narod nije mogao rastaviti od malih prikazivača. Školska dvorana bila je do zadnjega kuta nabita, te je u njoj bilo preko 250 ljudi. (Selo broji 542 duše.) Moralni uspeh, može se reći, više je nego odličan, a i materijalan.

JADRANSKA PLOVIDBA D. D.

SUŠAK

Redovita parobrodska služba u svim pravcima jugoslavenskog primorja i Jadranskog Mora, za Dalmaciju, Albaniju i Grčku

JEVTINA TURISTIČKA PUTOVANJA

10-11 dana za Dalmaciju i Grčku
6 dana za Dalmaciju

Uključiv hranu i krevet na brodu udobni putnički parobrodi — dobra kuhinja — prvakanska podvorba

Tražite prospakte!

Upute daje Jadranska plovilba u Sušaku, sve njezine agencije i svi veći putnički uredi u tu i inozemstvu

Oglašujte u Sokol. glasniku!

Sokolske papuče, kao i ostale sportske pribore kupujte kod

»Negro«
Zagreb — Ilica 19

Tražite cijenik!

Tako je ova četa završila svoj zimski rad, a sad se spremi na proletni rad iz vežbaonice napole!

Za uskrsni ponедeljak uvežbava se nova pretstava članstva.

VARAŽDIN. — Naraštaj Sokolskog društva Varaždin pokazuje ove godine ne samo u brojčanom, nego i svakom drugom smjeru lep napredak. U nedelju, dne 11. marta održano je opet malo selo, kojem je prisustvovao preko pedeset naraštajaca i naraštajki, daka Gradanske škole i realne gimnazije u Varaždinu, te Učiteljske škole u Čakovcu. Selo je otvorio predsednik naraštajskog otseka br. Marković, a zatim je brat Kovačić proglašio referat brata Valdeca o T. G. Masariku povodom njegovog 84. rođendana. Potom je pročelnik naraštajskog otseka brat Kerec pokazao statističkim podacima polazak vežbi u januaru i februaru za pojedine kategorije i za ceo naraštaj kao celinu, pa je — upozorivši naraštajce na zadatke, koji ih čekaju: naraštajska akademija, izleti, župsko utakmicu i slet u Zagreb — apelirao na njih, da vreme rada i odmora razdiele što racionalnije, kako bi mogli savesno udovoljiti svim zahtevima, što se na njih stavlja. Srdačno pozdravljen održao je nato novi prosvetar Sokolskog društva Varaždin br. Nikola Bosanac lep govor o sokolskim načelima istaknuvši naročito značenje sokolskog bratstva u životu mladeži, koja se odgaja u Sokolu. Konačno je pozdravio naraštajce i predsednik ŽPO brat Deduš i u kratko obrazložio značenje, koje ima usavršavanje vlastite ličnosti, kao rad na približavanju najvišim idealima Sokolstva i čovečanstva. S tim je svršeno to selo.

Zupa Vel. Bečkerek

DOBRIĆA. — Dne 4. marta priredilo je mesno Sokolsko društvo proslavu 84. rođendana brata dr. T. G. Masarika. Tom prilikom održana je pre podne dečija sokolska akademija s programom: I »Jugoslovenska himna«, pevao je dečji hor. II »Deklamacije«, deklamovala su deca osnovne škole. III »Život i rad brata dr. T. G. Masarika«, govorio je brat A. Gabrijeli. IV »Teče voda teče«, pevao je dečji hor. V Proste vežbe ženske dece. VI Proste vežbe muške dece.

Društvo je također pre kratkog vremena osnovalo vežbaće članstvo.

U nedelju 11. marta priredilo je Sokolsko društvo dečiji kostimirani ples, koji je vanredno uspeo, u moralnom, a naročito u materijalnom pogledu. Treba naročito istaći veliko interesovanje kod dečijih roditelja, što je za svaku pohvalu, jer se samo bližim dodirom i uzajamnim razumevanjem može postići sve ono što Sokolstvo pruža.

KONAK. — U nedelju 4. marta priredila je Sokolska četa u Konaku i svoje koncertno veče s igrankom.

Koncertno veče otvoreno je predavanjem brata prosvetara Sofran J. Gavre s temom: »Muzika i pesma u Sokolstvu«.

Program koncerta je ispunio hor mesne Sokolske čete, čije je pevanje izvedeno lepo i skladno. Veliku pažnju privukao je sokolski tamburaški zbor, čije su tačke naročito pozdravljene.

Živu sliku »Zdravo Sokoli« izvodio je podmladak mesne Sokolske čete, koja je vrlo dobro izvedena i nagrađena od svih prisutnih, kao i deklamacija Nj. V. Kralju Aleksandru I Ocu — Oslo-

bioducu. Braća Jene i Pajkin bili su junaci večera s nekoliko izvedenih töčaka na violinu i gitari. Na kraju je odigran komad »Buva«, šala u jednom činu, koji su izvodili članovi i članice mesne Sokolske čete.

Uspeh ovog našeg i koncertnog večera je u materijalnom pogledu dosta uspeo. Moralni uspeh je još veći.

MOKRIN. — Na sednici prosvetnog odbora Sokolskog društva Mokrin konstituisan je isti ovako: predsednik P. O. Br. Adamov D., dekan: tajnik P. O. Novaković Lj., student prava: knjižničar s. Vasiljeva A., zbabavilja: novinar Adamov D., izvestilac za sokolski štampu: br. Dražić I., student prava: izvestilac za narodno prosvećivanje br. Stepanov M., učitelj: referent za trezvenost Vasiljeva A.; Učitelj lutkarstva izabrani su: Vasiljeva A., Badrljica i M. Kuzmanov U.

Prosvetni odbor počeo je intenzivno da radi prema četvrtogodišnjem planu i društvenom kojim je na ovoj sednici primljen, tako 4 III o. g. već održano prvo »Sel«, koje će se održavati svake nedelje do Uskrsa. Pored ostalih četaka na prvom selu prikazan je »Jazavac pred sudom« od Petra Kočića u jednom činu. Članovi su svoje uloge u komadu odlično izveli. Moralni uspeh »sel« je vrlo dobar, materijalan zadovoljavajući. Prosvetni odbor počeo je rad na lutkarstvu i već je izrađeno nekoliko glava, a sada se i izrađuju trupovi za lutke.

PADINA. — Dne 7. marta održalo je mesno Sokolsko društvo proslavu 84. rođendana brata dr. T. G. Masarika.

Tom prilikom održana je pre podne dečija sokolska akademija s programom: I »Jugoslovenska himna«, pevao je dečji hor. II »Deklamacije«, deklamovala su deca osnovne škole. III »Život i rad brata dr. T. G. Masarika«, govorio je brat A. Gabrijeli. IV »Teče voda teče«, pevao je dečji hor. V Proste vežbe ženske dece. VI Proste vežbe muške dece.

Društvo je također pre kratkog vremena osnovalo vežbaće članstvo. Upisano je oko 40 članova, koji s posletom vežbaju i uredno pohadaju vežbaće časove.

TOMAŠEVAC. — Ovaj društveni upravni odbor na svojoj venrednoj sednici dana 4. marta doneo je rešenje, da se još ove godine nabavi društvena zastava. Na ovoj sednici bila je pokrenuta i akcija prikupljanja dobrovoljnih priloga, a kojih su se već odazvala sledeća lica: Župan Joško 200 Din, Turin Anton 100 Din, Fetisov Fedor 100 Din, Butaš Jovan 100 Din, Vitomirov Lazar 100 Din, Latić Lazar 100 Din, Vladislavjev Živa i Jovan 100 Din, Kroatčić Dura 60 Din, Anović Vasa 50 Din, Tujar Jovan 50 Din, i Cvejin Milan 25 Din.

Projekat zastave izradio je društveni načelnik brat Alferov Aleksandar, stud. arhitekture.

Zupa Zagreb

BANSKI GRABOVAC. — Naša četa sabirala je 9. marta dobrovoljni prilog u mjestu Glina za gradnju sokolskog doma i to od sledećih darovatelja:

Slrska štredionica 30 Din, Badrić Stevo krojač, 25 Din, dr. Duro Sušnjević 20 Din, Novaković Nikola, činov 20 Din, Šušnjar Stojan 20 Din, Podkonjak S., poreznik, 20 Din, Čerković Petar, trgov. 15 Din, Štula Duro 10 Din, Opalić Marko 10 Din, N. Zdušić, sres. načelnik, 10 Din, N. Stepić 10 Din, Savo Beslić, agronom, 10 Din, dr. S. Branović 10 Din, Žiga Gorjan 10 Din, Stevo Šteković, trgov. 10 Din, Marko Vujošinović, trgov. 10 Din, Jovo Meandžija, mesar, 10 Din, N. Davidović, načelnik, 10 Din, Radojević Živko, 10 Din, Vilim Kohn i brat trgov. 10 Din, Hinko Kruselj, trgov. 10 Din, Hrešić Viktor 10 Din, Kotić 10 Din, V. Jakšić 10 Din, Jovo Mirković, sudija 10 Din, N. N. činov. posres uprave, 10 Din, N. Gvožđić 5 Din, N. Babić 5 Din, S. Urgan 5 Din, Langraf, trgov. 5 Din, B. Detom, trgov. 5 Din, N. Albrecht, sres. pristov 5 Din, N. Jesenik 5 Din, S. Orešenin, trgov. 5 Din, Pero Starčević, šef stanicje 5 Din, dr. S. Cvitanović 4 Din, Jovo Šteković 5 Din.

Bilo je braće prijatelja koja su nam obećala čim se počne gradnja doma da javimo, da će nam poslati pripomoći. Gore navedeno braći najlepše se zahvaljujemo i blagodarimo.

ČAZMA. — Sokolsko društvo u Čazmi održalo je svoju godišnju skupštinu 7. januara t. g. uz prisustovanje 32 člana. Nova uprava izabrana je na čelu sa bratom geod. Jerkom Matulovićem, kao starešinom, koji je tu dužnost vršio u prošloj godini.

Na temelju okrožnice župe počelo je vežbati i članstvo starije od 26 god. Prikljupljeno je novo 18 naraštajaca, većinom naučnika kod zanatlija i trgovaca, a također i sokolska deca (daci) počela su redovito vežbati.

Nakon satova vežbe drže se nagovori, većinom iz sokolske ideologije.

U svrhu širenja prosvete održan je ciklus higijenskih predavanja, a posled tog bilo je i prigodnih predavanja: o 50. godišnjici I. Meštovića, o Sv. Savi, Štrosmajeru i Kranjčeviću i jedan svesnični nagovor o 130. godišnjici Karadordevega ustanka, kojemu su prisustvovala i sva ostala društva Čazme.

Izvan sedišta održalo je društvo u 3 sela higijenska, veterinarsko i šumarsko predavanje, te i predavanje o zadaći Sokolstva.

Glavno nastojanje upravljeno je na to, da društvo doista živi aktivnim životom i odiše pravim sokolskim duhom, te da za sokolsku ideju pridobi se — naročito tamo, gde već postoje sokolske čete.

Otpor je znatan, jer narod još ne počlanja dovoljno poverenja Sokolskemu.

Rad, koji je prošle godine teretio samo nekolicinu, nastrojio se sada razdeliti na što veći broj članova.

Od sokolskih listova preplaćenog je na »Sokolski glasnik« 6 članova, na »Sokolski prosvetni« 4 člana i na »Naša radost« 2 člana.

LEKENIK. — Dne 4. marta 1934. održala je ovđašnja Sokolska četa Štrosmajerovu proslavu, koja nije mogla biti radi stanovitih zapreka održana 4. prošlog meseca. Iza jedne deklamacije o Štrosmajeru održao je brat starešina dr. Rabić nakon pozdravlja lep govor »O važnosti Sokola na selu za telesni, a i duševni razvitak mladeži, a također i za širenje nacionalne svesti. Govor je bio zaslužan vrlo pažljivo od prisutnih. Iza toga je tajnik br. ing. Kajfež održao vrlo uspelo predavanje o Štrosmajeru, prikazavši njegov život i rad na kulturnom i nacionalnom području. Zatim je sledilo još nekoliko deklamacija, te dobro uvežbani komad »Majčina suzica i igrokaž »Sneguljica«, gde je mnogo truda uložila blagajnica s. Finkova. Na koncu je bio saljivi komad »Vitez industrije«, koji je vrlo dobro uvežbao načelnik brat Mužinić.

Priredba je materijalno, a što je važnije moralno vrlo dobro uspela.

LIPIK. — Sokolsko društvo Lipik održalo je dana 3. februara t. g. »Spomen veče« J. J. Štrosmajeru, kulturnom pionиру Jugoslovenstva.

O radu i životu neumrlog jugoslovenskog velikana održao je vrlo uspelo predavanje brat Milutin Simić, društveni načelnik.

Ostali deo programa sastojao se iz dviju pesama i jedne deklamacije.

Ovo »Spomen veče« posetilo je mnogobrojno članstvo sa svojim porodicama, među kojima je bilo i mnogo grada.